

EESTI HAIGLAAPTEEKRITE SELTS

20 aastat
Eesti Haiglaapteekrite Seltsi

2015

EHAS sünnilugu

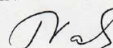
EESTI HAIGLAAPTEEKRITE SELTS

EESTI VABARIIGI VALITSUSELE

AVALDUS.

Palume registreerida Eesti Haiglaapteekrite Seltsi Põhikiri. Eesti Haiglaapteekrite Seltsi (EHAS) juhatus asub aadressil Paldiski mnt. 52 Tallinn EE0006, telefon 8-22-494049.

Seltsi juhatuse esimees: / Tiia Vals /

Tallinnas, 23.01.1996

Paldiski mnt.52 EE0006 Tallinn Tel (8-22) 494049

Hea kolleeg!

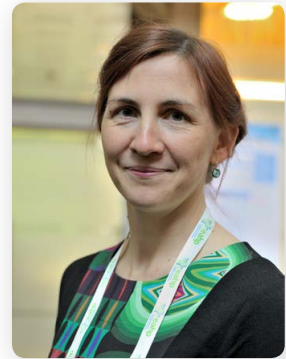
20 aastat inimkonna ajaloos on üsna lühike aeg, õigupoolest vaid viiv. 20 aastat organisatsiooni ajaloos räägib aga juba järjepidevusest, traditsioonidest ja elujõulisusest.

20-aastase Eesti Haiglaapteekrite Seltsi iseloomustamiseks sobivad eelnimetatud mõisted päris hästi. 20 aastat tagasi seltsi asutanud haiglaapteekrid löövad aktiivselt seltsi tegemistes kaasa ka täna. Rõõmu teeb kindlasti see, et igal aastal liitub meiega noori kolleege, kes eriala arengut tahavad toetada. Just koostöövaim ja kõigi liikmete ühine panustamine on meie seltsi tugevus ja edasiviiv jõud.

Erialane koolitus, omavaheline koostöö ja suhtlus, kutseõiguste kaitsmine, seadusloomes osalemine ning rahvusvahelise erialase suhtluse ja koostöö arendamine said seltsi eesmärkideks 20 aastat tagasi. Samas suunas liigume ka tänasel päeval, eesmärgid pole kaotanud oma aktuaalsust. Võib julgelt öelda, et oleme saavutanud nii mõndagi ja peaksime selle üle uhkust tundma. Samas teame, et areng on pidev ja lõputu ning ühe teetähise kättejõudmisel peaksime silmad seadma juba järgmise sihi poole.

Head sünnipäeva ning jätkugu meil jaksu veel pikkadeks tegusateks aastakümneteks!

Marika Saar
Juhatuse esimees

Ajalugu

1995.aastaks oli välja kujunenud haiglaapteekides kaunis keeruline olukord. Haiglate varustamine ravimitega oli kaootiline, esines vajakajäämist ka raviks väga oluliste ravimite hulgas. Kuna haiglatel tekkisid kontaktid välisriikide meditsiinivaldkondades, hakkasid meile saabuma humanitaarabi saadetised, mis sisaldasid ravimeid ja muud meditsiinilist kaupa, millega meil suures osas varasemad kokkupuuted puudusid. Kõik see vajas läbitöötamist ja süstematiseerimist, et saabunud abist ka kasu oleks võimalik saada. Seda kõike oli üsna raske teostada valitsevas infonappuses.

Kui kellelgi õnnestus hankida vastavat kirjandust ja infomaterjale, jagati seda kolleegidega. Puudus süsteemne koolitus, mis oleks mõeldud haiglaapteekritele, nende vastavat tööpetsiifika ja -valdkonda arvestades. Püüdsime hakata seda lünka ise täitma ja alustasime täienduskoolituse organiseerimist haiglaproviisoritele.

Uute teadmiste hankimise ja kogemuste vahetamise vajaduse taustal hakkasime ise koostama täiendõppe kavasid, otsima lektoreid ja registreerisime oma täiendõppe tsükli programme TÜ arstiteaduskonna täienduskeskuses.

Korraldasime I haiglaapteekrite konverentsi, mis toimus märtsis 1995. Sellel konverentsil sai veelgi selgemaks, et uute teadmiste ja oskuste omandamise paremaks korraldamiseks ning ka esindamiseks ja kaasarääkimiseks meie eriala valdkonnaga seotud muutuste tegemisel ühiskonnas, vajame oma organisatsiooni, et ühiselt astuda samme puudustest ülesaamiseks ja eriala edasiviimiseks.

13.detsembril 1995 said Tartus kokku ettevõtlikud proviisorid erinevatest haiglaapteekidest üle Eesti ning 39 asutajaliikme poolt pandi alus Eesti Haiglaapteekrite Seltsile.

EESTI HAIGLAAPTEEKRITE SELTSI ASUTAMISKOOSOLEKU

PÄEVAKORD.

- 11.45 - 12.00 Osavõtjate registreerimine.
1. 12.00 - 12.45 Euroopa Kliinilise Farmaatsia Seltsi tegevusest.
prov. Reet Norden
2. 12.45 - 13.30 Koosoleku juhataja valimine.
Tutvumine Eesti Haiglaapteekrite Seltsi Põhikirja projektiga.
Põhikirja kinnitamine.
- 13.30 - 14.30 Lõuna.
3. 14.30 - 17.00 Seltsi liikmemaksu määramine ja kinnitamine.
Seltsi juhatuse ja revisjonikomisjoni valimine.
Laborääkimised. Teated.

Asutamiskoosoleku pidulik lõpetamine.

EESTI HAIGLAAPTEEKRITE SELTS

RIIGI RAVIMIAMETILE

Teatame, et on moodustatud EESTI HAIGLAAPTEEKRITE SELTS (EHAS) ja seltsi põhikiri on praegu registreerimisel. Pehme võimalusel ktsimuste, mis püüdnud haigla-farmaatsiat arutelul kaasaata meie seltsi esindajaid. Seltsi juhatusse kuuluvad:

Tiia Vals- esimees, Tallinna Põhiahiahaigla Apteek	tel. 8-22-494049
Ruth Soosaar- aseesimees, Mustamäe Haigla Apteek, Tallinn	tel. 8-22-525603
Irja Uiboleht- Tartu Ülikooli Lastekliiniku Apteek	tel. 8-27-449556
Katre Lainemurd- Järvamaa Haigla Apteek, Paide	tel. 8-38-50808
Silvia Zirel- Tartu Ülikooli Kliinikumid Maarjamõisa Haigla Apt.	tel. 8-27-448301
Eve Elken- Tallinna Keskhaigla Apteek	tel. 8-22-661109
Marjaana Nummert- laeKur, Tallinna Keskhaigla Apteek	tel. 8-22-661109
Lilian Puskar- Haapsalu Haigla	tel. 8-47-44266
Ülle Leissoo- Keila Haigla Apteek	tel. 8-27-744790

Seltsi juhatuse.

Tallinnas, 9.02.1996

Paldiski mnt.52 EE0006 Tallinn Tel. (8-22) 494049

Eesti Haiglaapteekrite Seltsi eesmärgid

- ✘ Haiglaapteekides töötavate meditsiinilise eriharidusega isikute erialaste teadmiste taseme tõstmine
- ✘ Omavahelise suhtlemise ja koostöö edendamine
- ✘ Eetilisi-moraalsete küsimuste lahendamine ja kutse-etiika kujundamine
- ✘ Osalemine haigla farmaatsiasse puutuvate õiguslike ja majanduslike küsimuste lahendamisel ning seaduste ja muude õigusaktide väljatöötamisel
- ✘ Kutseõiguste kaitsmine

Eesti Haiglaapteekrite Seltsi asutamiskoosoleku Protokoll.

13. detsembril 1995.a.
Tallinnas.

Koosolek toimub Tallinna Keskaigla saalis, asukohaga Ravi tn. 18. Koosoleku algus kell 12.00. Avasõna lausub Tallinna Keskaigla Apteegi juhataja Eve Elken. Ta tervitab kõiki kohalolijaid ja tänab tuleku eest. Tänuõnad kuuluvad ka celtöö tegijatele. Eve Elken loeb ette päevakorra (vt. lisatud päevakord) ja teeb ettepaneku valida koosoleku juhatajaks Irja Uiboleht, Tartu Kliinilise Lastehaigla apteegi juhataja. Koosolekust osavõtjad hääletasid kõik poolt. Koosoleku protokollijaks valiti Tiia Vals. Kohalolijaid on 39.

Sõna esimeseks ettekandeks saab AS Tamba Eesti proviisor Reet Norden. Ettekande pealkiri on: "Euroopa Kliinilise Farmaatsia Seltsi tegevusest."

Euroopa Kliinilise Farmaatsia Selts (European Society of Clinical Pharmacy - E.S.C.P. inglise keeles). Edaspidi ESCP. Organisatsioon alustas tegevust 1979. aastal. Alus pandi organisatsioonile Prantsusmaal, Lyonis. Aktiivsemad tegevliikmed on Holland, Belgia ja Skandinaaviamaad. Suhtluskeeleks on inglise keel. ESCP loomise eesmärgiks oli määrata ravimkasutuse parimad moodused. Seltsi liikmeteks on haiglaapteekrid, vabaapteekide proviisorid, teadlased, ülikoolide õppejõud. Seltsil on 9 töögruppi.

1. Ravimiinfo (uute ravimite alane info)
2. Vähiravi.
3. Geriaatria.
4. Parenteraalne toitmine.
5. Farmakoepidemioloogia.
6. Kliiniline farmakokineetika.
7. Haridus ja väljaõpe.
8. Psühhiaatria.
9. Farmakoökonoomika.

ESCP liige saab osa võtta igaaastastest sümposioonidest. Viimane 24. sümposioon toimus 10.-13.10.95 Prahast. Tänavu suvel toimus ka workshop (töögrupp) ravimite kõrvaltoimetest, ravimite reklaamiga seotud probleemidest ja ravimriikidest. Tavaliselt toimub 2-3 tritust samaaegselt. Seltsi liikmeks on võimalik astuda. Osavõtumaks on orienteeruvalt 700.-EEK aastas. Sümposioonidel osalemisel on seltsi liikmetele soodustused. Soodustused on ka juhul kui vastavale tritusele registreerida varakult. Maksumus võib olla ca 6000.-EEK. Seltsi liige saab 6 korda aastas ilmuvaid seltsi väljaandeid. ESCP liikmed saavad ilmuvat kirjandust osta soodushindadega.

1996.a. toimub terve rida sümposioone:

- 24.-26. aprill Onkoloogiliste probleemide alane sümposioon Austrias, Linzis.
- 20.-24. mai Konverents. Ravimiinfo levitamine. Toimub Amsterdamis, Hollandis.
- oktoobris. E.S.C.P. 26. Sümposioon, Prantsusmaal.

Seltsi juhtimine

Seltsi tööd koordineeriv juhatus valitakse kaheks aastaks üldkogu poolt. Juhatus valib eneste hulgast seltsi esimehe.

Juhatusel põhilisteks ülesanneteks on seltsi tegevuskava koostamine ning selle elluviimise korraldamine, seltsi rahasjade käsutamine ja sellest aruandmine ning uute liikmete vastuvõtmine.

Juhatusel liikmed osalevad ka mitmetes ministeeriumite jt instantside kokku kutsutud töögruppides, kus käsitletakse farmaatsiaga seotud õigusloomet, kutse- ja haridusküsimusi.

EHAS juhatus 2013-2015. Vasakult Jüri Arjakse, Tiia Vals, Silvia Zirel, Irja Uiboleht, Maarika Maidla, Liisa Eesmaa, Jana Lass, Kersti Teder. Istub Marika Saar (juhatusel esimees)

Juhatusel varasemad esimehed

*Tiia Vals
(1995-1997)*

*Aune Kirotar
(1998-2005)*

*Silvia Zirel
(2006-2009)*

*Irja Uiboleht
(2010-2013)*

Teabepäevad

Seltsi loomisel seati esimesele kohale seltsi muude eesmärkide kõrval haiglaapteekrite erialaste teadmiste taseme tõstmine. Uute teadmiste janu oli seltsiliikmetel kohe alguses väga suur. Seega toimusid esimestel aastatel harivad teabepäevad, seminarid, töötoad lausa igakuiselt.

Nüüdseks on kujunenud välja sujuv, rahulikum rütm, mis lähtub klassikalisest kooliaastast. Aastas toimub vähemalt neli teabepäeva ning kahepäevane kevadkonverents. Koolituspäevade teemade valikul lähtutakse eelkõige seltsiliikmete soovidest ning hetkel meditsiinis aktuaalsetest teemadest nt uued ravijuhised, uuenduslike ravimite ja ravimeetodite kasutuselevõtt.

EHAS
SEMINAR 9.aprill 1996 , Tallinn

*Psihhiaatria
Kliinika
Koolitus*

PROGRAMM

- 10.30 - 11.00 Osavõtjate saabumine.
- 11.00 - 11.30 Farmaköökonomikast Euroopa farmaatsias.
prov. Reet Norden
- 11.30 - 12.30 Farmaköökonomika firma ASTRA ravimite põhjal
dr. Mart Levo
- 12.30 - 13.15 Kinnaste kasutamine meditsiinis.
firma MS Info *Vahur Metsa*
- 13.15 - 13.30 Sidevahendid ja haiglatarbed.
firma Kolmisest *TAMRO*
- 13.30 - 14.00 Kohvipaus.
- 14.00 - 14.30 Firma Mõlnlycke tooted.
-Ain-Käljürand AS Medifor
Anto Navel
- 14.30 - 15.30 Psühhosomaatilised häired.
dr. Milvi Sutt Tallinna Psühhiaatriaosast
- 15.30 - 16.00 EHAS liikmete koosolek. Teated.
- 16.00 - 16.30 EHAS Juhatuse koosolek.

Teabepäeva kava algusaegadest

Koolitus Kliiniliste ravimiuringute head tavad, 2015

Kevadkonverentsid

Täiendkoolitus ja haiglaapteekrite erialaste teadmiste taseme tõstmine on seltsi prioriteediks jäänud ka tänasel päeval. Regulaarselt toimuvad teabepäevad, kuid iga-aastaseks traditsiooniliseks suurürituseks on märtsis toimuv Kevadkonverents. Üritusel on nii akadeemiline kui ka seltsielu edendav osa.

1996	Pärnu	Desinfektsioonivahendid. Ümarlaud "Haiglaapteegi funktsioonist ja ravimite valmistamisest haiglaapteegis"
1997	Pärnu	Farmakoökonomika
1998	Pärnu	Ravimipoliitikast, biofarmaatsiast, haiglaapteekri roll Soomes
1999	Pärnu	Haiglaapteekri roll Inglismaal
2000	Pärnu	Kardioloogia
2001	Pühajärve	Kliiniline toitmine

X kevadkonverents (2005)

I kevadkonverents (1996)

2002	Toila	Psühhiaatria. Ümarlaud „Kuhu lähed, farmaatsia haiglas?“
2003	Pärnu	Onkoloogia
2004	Pühajärve	Infektsioonhaigused
2005	Pärnu	Kardioloogia
2006	Võru	Proviisoriõppest Eestis ja Euroopas
2007	Pärnu	Onkoloogia. Ravimitega seotud vead.
2008	Pärnu	Valuravi
2009	Rakvere	Pediaatria
2010	Pärnu	Neeruhaigused
2011	Viljandi	Dermatoloogia
2012	Pühajärve	Kopsuhaigused
2013	Viljandi	Autoimmuunhaigused ja bioloogiline ravi
2014	Pärnu	Kardioloogia
2015	Pärnu	Haiglafarmaatsia Eestis – eile, täna ja homme

XX kevadkonverents (2015)

XX kevadkonverents (2015)

Väliskoolitused

Seltsi asutamisest peale oleme teadmisi täiendanud ka Eestist väljaspool.

Ilssanta tehas, Vilnius (1996)

Saksamaa, Austria ringreis (2000)

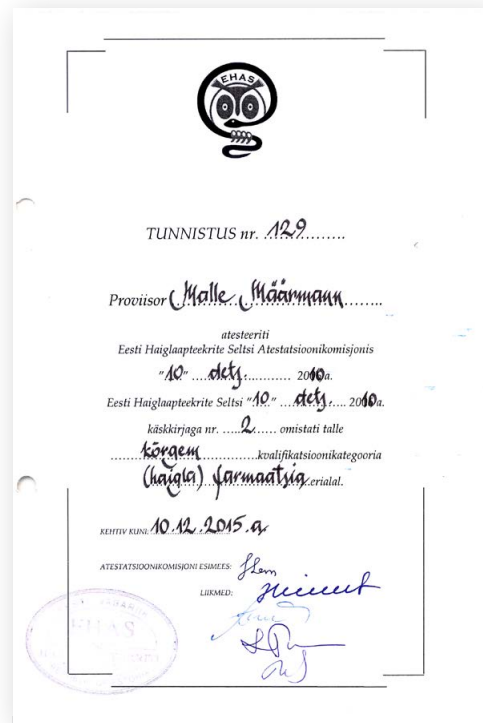
EAHP IX konverents, Sevilla (2004)

EAHP XIX konverents, Barcelona (2014)

Pädevuse hindamine

- ✘ Eesti Haiglaapteekrite Selts hakkas haiglaproviisorite ja –farmatseutide pädevuse hindamist (tollal atesteerimist) korraldama 2000.aastal. Enne seda toimus atesteerimine Tartu Ülikooli arstiteaduskonna eestvedamisel.
- ✘ Esimesel EHASi poolt läbi viidud atesteerimisel detsembris osales 30 proviisorit, neist kaheksale omistati kõrgem, kolmeteistkümnele esimene ning üheksale teine kategooria. Kvalifikatsioonikategooria tunnistus number 1 anti välja prov. Ulvi Männikule.
- ✘ Esimestel atesteerimistel (2000, 2002) tuli kategooria saamiseks esitada tööaruanne, läbitud koolituste nimekiri ja asutuse juhi hinnang taotleja tööle. Samuti tuli teha test ning mõned taotlejad kutsuti atesteerimiskomisjoni ette vestlusele.
- ✘ Hilisematel atesteerimistel tuli esitada vaid taotleja poolt esitatavad kirjalikud materjalid, test ja vestlus jäeti ära. 2010. ja 2012. aastal võis tööaruande esitamise asemel lahendada haigusjuhtumi ja kirjutada selle kohta analüüsi.

Näide tunnistusest

Aastal 2015 muutsime atesteerimise korda. Nime-tasime selle ümber pädevuse hindamiseks. Lisaks nime muutmisele toimus ka sisulisi muutusi. Hindamisel võtame arvesse taotleja töökogemust, mille jaoks tuleb esitada senise töö aruanne – millised on taotleja kohustused, erialased arengud hindamisperioodi jooksul, panus üldse eriala arengusse, kui palju ta osaleb seltsi tegevuses jne. Pädevuse tõendamiseks on vaja koguda teatud arv täienduspunkte.

Atesteerimise test aastast 2002

Haiglaapteekrite atesteerimine. TEST

Nimi.....

29.05.2002.

1. Kus võetakse vastu seadused?
 - a) ministeeriumis
 - b) riigikogus
 - c) presidendi kantseleis
 - d) riiklikus ametis
 - e) kohalikus omavalitsuses
2. Millist temperatuuri loetakse ravimite säilitamise eeskirjade kohaselt:
 - a) toatemperatuuriks
 - b) jahedaks
 - c) külmaks
3. Haiglaapteekide inspekteerimisel pööratakse erilist tähelepanu:
 - a).....
 - b).....
 - c).....
 - d).....
4. pH on defineeritav kui.....
5. Molaarsus on (mille?).....arv (kus?).....
6. Millised järgnevatest ainetest on keemilistelt omadustelt oksüdeerijad?
 - a) jood
 - b) kaaliumpermanganaat
 - c) fehlingi lahus
 - d) hõbenitraat
 - e) kloramiin
7. Mitu protsenti morfiini sisaldub unimaguna seemnetes?
 - a) ca 0,25%
 - b) ca 0,025%
 - c) ca 0,0025%
 - d) ca 2,5%
 - e) 0%
8. Glükosiidse ehitusega taimsed toimeained lahustuvad (milliseses solvendis?).....
9. Mis põhjusel hukkub mikroorganism UV-kiirguse toimel?
 - a) kiirgus mõjutab raku ainevahetusprotsesse
 - b) toimub valkude koagulatsioon
 - c) kiirgus lagundab rakumembraani
 - d) muu põhjus
10. Mis on profarmakon?
 - a) ravitoimega proteiin
 - b) raviaine aktiivne keemiline modifikatsioon
 - c) inertne ühend, mis vabastab toimeaine organismi soovitud piirkonnas
 - d) ravimisamane aine

Atesteerimise test aastast 2002

- Nimi.....
11. Kas raviaine biosaadavus (hulk, mis jõuab süsteemsesse vereringesse) sõltub manustamisviisist?
a) ei
b) ainult südameravimite puhul
c) ja
d) ainult teatud raviainete korral
12. Nimetage, mis põlvkonda kuuluvad järgmised tsefalosporiinid:
tsefadroksiil
tsefotaksiim
tsefuroksiim
tseftriaksoon
tsefoperasoon
13. Klaritromütsiin kuulub (missugusesse) antibakteriaalsete ainete gruppi
a) aminoglükosiidid
b) makroliidid
c) seenevastased ained süsteemseks kasutamiseks
14. Defineeri järgmised põhimõisted:
a) MIC.....
.....
b) ravivorm.....
.....
c) teratogeenne toime.....
.....
15. Mida tähendab sõna aphoteke kreeka keeles?
a) ravimit, mürki
b) segamist, purustamist
c) mahutit, laegast
d) hoidmist, säilitamist
e) jagamist, väljastamist
16. Tartu Ülikooli peahoone on (mitu?).....sammast
17. 1990.ndatel aastatel ilmus ajakiri "Eesti Rohuteadlane" intervalliga (mitu?)
.....numbrit aastas
18. Kes on Dragendorff?
a) ruteeniumi avastaja
b) esimene farmaatsiaprofessor Tartus
c) farmakognost ja kohtukeemik Tartus
d) Farmaatsia Instituudi rajaja Tartus
e) farmakognoosia õppejõud EV Tartu Ülikooli algaastatel

TÄNAME!

Koostöö

EHASi tegevus ei piirdu ainult Eestiga. 2003.aastal sai EHAS Euroopa Haiglaapteekrite Assotsiatsiooni (EAHP) vaatlejaliikmeks. 2004.aastal Euroopa Liitu astumisega sai meist EAHP täieõiguslik liige. Igast assotsiatsiooni kuuluvast liikmesmaast on valitud kaks delegaati, kes kohtuvad kord aastas EAHP Assambleel. Meie tunnustuseks kõneleb fakt, et 2007.aasta assamblee toimus Tallinnas. Aastatel 2004-2012 olid meie delegaadid Aune Kirotar ja Tiia Vals, aastatel 2013-2015 Marika Saar ja Jüri Arjakse ning alates 2016.aastast Liisa Eesmaa ja Jüri Arjakse.

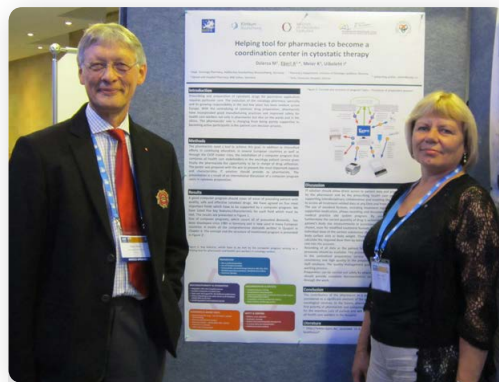
Aastast 2006 oleme esindatud Euroopa Onkoloogilise Farmaatsia Seltsis (ESOP). Seltsi kuulumine on andnud meile võimaluse saada koolitus- ja praktiseerimisvõimalusi, tuge ja informatsiooni Eestis onkoloogilise farmaatsiateenuse pakkumiseks. Algusest kuni 2014.aastani olid Eesti delegaadid Irja Uiboleht, Aune Kirotar ja Kristjan Kongi. Edasi jätkasid Irja Uiboleht ja Kristjan Kongi ning alates 2016. aastast on delegaatideks Mari Kand ja Kristjan Kongi.

Koostööd tehakse Balti haiglaapteekritega. Lätlaste algatusena said Eesti, Läti ja Leedu haiglaapteekrid esimest korda kokku 2004.aastal Riias. Anti ülevaade haiglafarmatsia tegemistest omal maal ning arutati ühiseid probleeme. Järgnesid kohtumised Eestis ja Leedus. Viimane ühine kokkusaamine toimus EHAS 20.kevadkonverentsi raames 2015.aastal Pärnus.

EAHP Eesti delegaadid assambleel Sofias, 2014

ESOPi president Klaus Meier ja Eesti delegaat Irja Uiboleht, 2012

Koostöö ajakirjaga Eesti Rohuteadlane

2012.aastal pöördus Eesti Apteekrite Liit (EAL) Eesti Farmaatsia Seltsi (EFS) poole ettepanekuga alustada senisest tihedamat koostööd ajakirja "Eesti Rohuteadlane" edasiseks väljaandmiseks. EFS juhatus leidis, et ajakirja edukaks väljaandmiseks tuleks kaasata ka EHAS ja Eesti Akadeemilise Farmaatsia Selts (EAFS). Alates 2013.aastast on Eesti Rohuteadlast välja antud eelnimetatud nelja erialaorganisatsiooni koostöös. EHAS liikmed on ajakirjale kaastööd teinud, kajastades nii seltsi tegevusi kui erinevaid haiglafarmaatsia valdkondi (ravimite valmistamine, kliiniline farmaatsia, koostöö haiglaosakondadega, ravimite manustamine, kliinilised uuringud, onkoloogiline farmaatsia jne).

12

Eesti Rohuteadlane (2/2014)

Haiglaapteekri koostööst osakondadega ravimite manustamise osas SA Pärnu Haigla näitel

Haiglaapteekri roll on aja jooksul muutunud. Valdkondi, kus apteeker meeskonnaliikmena kaasa lüüa saaks, lisandub jõudsalt. Järgnev artikkel on üks näide haiglaprovisori ja meditsiinipersonali koostööst.

Maarika Maidla, provisor, Pärnu Haigla apteek

Eesti Rohuteadlane (3/2014)

9

Radiofarmaatsia tänapäev ja tulevik Eestis

Maanus Raud, radiofarmatseut, nuklearmeditsiini osakond, Põhja-Eesti Regionaalhaigla
Prof. Sergei Nazarenko, nuklearmeditsiini osakonna juhataja, Põhja-Eesti Regionaalhaigla

Eesti Rohuteadlane (3/2014)

3

Onkoloogiline farmaatsia – üks huvitavamaid ja kiiremini arenevaid suundi farmaatsias

Mari Kand, vanemprovisor, Tartu Ülikooli Kliinikumi apteek

Eesti Rohuteadlane (3/2013)

Kliiniline farmaatsia haiglas

Jana Lass, kliiniline provisor, Tartu Ülikooli Kliinikumi apteek

Eesti Rohuteadlane (2/2013)

Eesti Haiglaapteekrite Seltsist

Silvia Zirel, ostujuht, TU Kliinikumi apteek

Eesti Rohuteadlane (4/2013)

Haiglaapteeker ja kliinilised uuringud

Kersti Teder, provisor, Tartu Ülikooli Kliinikumi apteek

Eesti Rohuteadlane (1/2014)

21

Haiglafarmaatsia tulevik Euroopas vaagimisel

Litsa Eesmaa, Marika Saar, Marko Urbala

30

Eesti Rohuteadlane (1/2014)

Militaarfarmaatsia Eestis – Katseväe Keskapteek ja tema lugu

Lauri Bender, Kaitseväe Keskapteegi ülem

EHAS kommunikatsioon

Seltsi jaoks on oluline olla nähtav väljapoole läbi erinevate infokanalite.

Eesti Haiglaapteekrite Selts

[AVALEHT](#) [ORGANISATSIOON](#) [TEGEVUS KOOLITUSED](#) [HAIGLAFARMAATSIA UUDISED](#) [GALERII](#)

Eesti Haiglaapteekrite Selts ühendab haiglates töötavaid apteekreid ja teisi seltsi tegevusest huvitatud farmaatsia-alase handusega inimesi.

Seltsi eesmärgiks on tõsta liikmete kutseoskuseid, parandada igapäevast suhtlust ning pakkuda ühiseid tegevusi.

Seltsi kuulub hetkel 111 liiget.

EHAS kodulehekülg

EHAS Facebookis

Portaal Med24

Portaal Med24

Seadusloome

Apteekide tegevus on seatud väga tihedasse õiguslikku raamistikku. EHAS on olnud läbi oma tegevusaastate seadusandjale partneriks, kelle poole on pöördutud enne regulatsioonidele muutmist või uute vastuvõtmist tagasiside saamiseks. Samuti on EHAS teinud ettepanekuid seadusandluse muutmiseks ja juhtinud tähelepanu koos teiste erialaseltsidega farmaatsiasektoris valitsevatele murekohtadele. Näiteks väljendati 2011. aastal koos Eesti Farmaatsia Seltsi ja Eesti Akadeemilise Farmaatsia Seltsiga seisukohta, et käsimüügiravimite müük ei peaks toimuma väljapool apteeki.

2013. aastal toetasime kooskõigierialaorganisatsioonidega Eesti Apteekrite Liidu algatatud üleskutset „Apteekeer tervishoiutöötajaks“. Tegevus hõlmas mitmeid koosolekuid, kohtumisi juristidega ja ametnikega. Toetamiseks juriidilise teenuse kasutamist paluti igalt organisatsioonilt ja võimalusel nende liikmetelt ka rahalist panustamist. Rõõm on tõdeda, et see aktsioon kandis ka vilja ja tänaseks oleme tervishoiutöötaja staatuses. 2015. aastal esitasime koos teiste erialaorganisatsioonidega ühispöördumise haridus- ja teadusministrile, tervise- ja tööministrile ning farmaatsiat õpetavate kõrgkoolide rektoritele seoses proviisoriõppe reformimise vajadusega.

2015. aasta sügiseks on erinevate EHASi töörühmade koostöös valminud apteekide tegevust reguleerivate määruste analüüs ning ettepanekud nende muutmiseks ning täpsustamiseks, mille olemes esitanud nii Raviametile kui ka sotsiaalministeeriumile.

Haiglaapteekrid peavad otstarbekaks narkootiliste ainete üle arvestuse pidamist ühikutes

11. august 2015 09:00

Eesti Haiglaapteekrite Selts tegi ettepaneku, et haiglaapteegis, teda moodustanud haiglapidaja haiglates ja ravimiseaduse §30 lg4 loetletud asutustes võiks narkootiliste ja psühhotroopsete ainete üle pidada arvestust ühikutes, mitte tootja originaalpakendite kaupa nagu määrus praegu ette näeb.

Foto: Raul Mee

Eesti Haiglaapteekrite Selts (EHAS) soovib teha ettepaneku SM määruse nr 73 (Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete meditsiinilisel ja teaduslikul eesmärgil käitlemise ning sellealase arvestuse ja aruandluse tingimused ja kord ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjad) muutmiseks. Nimelt sätestab määruse § 11 (8) järgmist: „Arvestust peab pidama tootja originaalpakendite kaupa. Teaduslikul eesmärgil narkootilisi ja psühhotroopseid aineid käitlevas ettevõttes võib arvestust pidada rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi mõõtühikus“.

EHAS teeb ettepaneku, et haiglaapteegis, teda moodustanud haiglapidaja haiglates ja ravimiseaduse §30 lg4 loetletud asutustes võib narkootiliste ja psühhotroopsete ainete üle pidada arvestust ühikutes (nt tablett, ampull, plaaster vms). Seltsi hinnangul oleks sellise arvestusviisi kasutamisel oluliselt väiksem risk vigade ja ebatäpsuste tekkeks. Haiglates on sageli kasutusel suuremad, nn haiglapakendid (N56, N100, N1000), mida väljastatakse apteegist osakonda näiteks 7, 10 või 20 tabletti/ampulli jne kaupa. Arvestuse pidamisel (apteegist väljastamine, patsiendile manustamine ravimi mahakandmine) tuleks näiteks kasutada originaalpõhisel arvestuse pidamist väärtustes 0,333; 0,01; 0,0001 jne. EHAS peab seetõttu senist arvestusviisi ebapraktiliseks ja kõrge veariskiga tegevuseks.

EHASi poolne ettepanek määruse muutmiseks leidis kajastust ka Meditsiiniuudiste veebiväljaandes.

Seltsi ühispöördumine farmaatsiahariduse teemal

Austatud haridus- ja teadusminister Jevgeni Ossinovski
Austatud tervise- ja tööminister Urmas Kruuse
Austatud Tartu Ülikooli rektor Volli Kalm
Austatud Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli rektor Ülle Ernits

06.04.2015

FARMAATSIA ERIALAORGANISATSIOONIDE ÜHISPÖÖRDUMINE SEoses PROVIISORIÕPPE REFORMIMISE VAJADUSEGA

6. märtsil 2015.a. toimus Tartu Ülikooli farmaatsia instituudis Eesti farmaatsiaharidusele pühendatud ümarlaud, kus tutvustati praeguseks kujunenud olukorda ning arutati koos võimalike lahenduste üle. Ümarlaual olid lisaks Tartu Ülikoolile (TÜ) ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolile (TTK) esindatud ka farmaatsia erialaorganisatsioonid ja tööandjad.

Ühiselt tõdeti, et Eesti apteekides on juba praegu puudu 100-150 erialatöötajat ning arvestades ühiskonna kasvavaid vajadusi meditsiinivaldkonnas, suureneb tööjõupuudus tulevikus veelgi. Erinevatel põhjustel on aga viimastel aastatel vähenenud proviisoriõppe lõpetanud noorte spetsialistide hulk. Probleemi üheks võimalikuks lahenduseks oleks ümber kujundada praegune farmaatsiahariduse süsteem, muutes paindlikumaks tööle asumise apteekides ning võimaldades farmatseutidele õpingute jätkamist proviisoriõppes.

Käesolevale kirjale allkirjutanud toetavad TÜ proviisoriõppe üleminekut 3+2 süsteemile. Selleks tuleks harmoniseerida TÜ ja TTK farmatseudi õppekavad. Nii TÜs kui ka TTKs saavad üliõpilased kolmeaastase õppe järel farmatseudi kvalifikatsiooni ning võivad asuda erialasele tööle. Soovijatel on võimalik jätkata õpinguid TÜ proviisoriõppe magistriõppes. Juhime tähelepanu, et selline võimalus hetkel TTK lõpetanud farmatseutidel puudub. Kirjeldatud farmaatsiaharidussüsteem motiveeriks tulevastel kolleegidel tõenäoliselt enam farmaatsiaõpet valima, jätkama ja ka lõpetama.

Kokkuvõtvalt oleks eelpool toodud lahendus oluliselt paindlikum ning aitaks tõhusamalt lahendada nii farmaatsiaõppes kui tööjõuturul tekkinud probleeme. Usume, et selline lahendus on pikas perspektiivis jätkusuutlik, tagades piisava arvu pädevaid spetsialiste Eesti üld- ja haiglaapteekides ning teistes farmaatsiaasektoriga seotud töökohtades ning toetades kvaliteetset farmaatsiaharidust ning farmaatsiaeriala arengut tervikuna.

Austusega,

Eesti Apteekide Ühendus:

Eesti Apteekrite Liit:

Eesti Haiglaapteekrite Selts:

Kristiina Sepp
juhatuse liige

Ülle Rebane
juhatuse liige

Marika Saar
juhatuse liige

Eesti Farmaatsia Selts:

Eesti Proviisorite Koda:

Eesti Akadeemiline Farmaatsia Selts

Jaak Koppel
esimees

Karin Alamaa
juhatuse liige

Jyrki Heinämäki
esimees

Töörühmad

Eesti Haiglaapteekrite Selts on astunud jõulisi samme arendamiseks haiglafarmaatsia olulisemaid suundi Eestis. 2015. aastal koondusid seltsi egiidi all ühtsete huvidega haiglaapteekrid töörühmadesse, et koostöös ja koordineeritult viia ellu eriala arengut ja tulevikku puudutavaid eesmärke. Hetkel tegutsetakse aktiivselt neljal põhilisel haiglaspetsiifilisel suunal: onkoloogiline farmaatsia; kliiniline farmaatsia, õppe- ja arendustöö; ravimite aseptiline valmistamine; mittesteriilsete ravimite valmistamine ja sellega seonduvad tegevused.

Onkoloogilise farmaatsia töörühm on seadnud eesmärgiks kaardistada tsütotoksiliste ravimite käitlemisega seotud kitsaskohad kehtivas seadusandluses ning anda omapoolne sisend võimalikuks regulatsioonide muudatusteks ja kaasajastamiseks.

Kliinilise farmaatsia, õppe- ja teadustöö töörühma peamisteks eesmärkideks on ravimitega seotud ühtsete juhendmaterjalide väljatöötamine, sise- ja väliskoolituse planeerimine ja organiseerimisega seonduv ning teadustöö alase tegevuse propageerimine ja toetamine.

Ravimite aseptilise valmistamise töörühma prioriteediks on üle vaadata ja kaasajastada ravimite valmistamise seadusandlusega seonduv laiemalt, samuti puhasruumide mikrobioloogilise kontrolli ja valideerimisega seonduvad tegevused haiglaapteekides.

Ekstemporaalsete ravimite töörühmaga eestvedamisel läbi viidud laiapõhjaline küsitlus mittesteriilsete ravimite valmistamise ja sellega seotud tegevuste osas. Küsitluse eesmärgiks oli seotud kaardistada hetkeseis haiglaapteekides, leida arengut takistavad kitsaskohad ning tulevikku vaadates ka ühishuvid võimalikeks edasisteks tegevusteks.

Haiglaapteegid täna

2015. aasta lõpus tegutses Eestis 24 haiglaapteeki. Viimase viie aasta jooksul on haiglaapteekide arv püsinud stabiilsena. 2014. aasta Raviameti statistika andmetel töötas haiglaapteekides 72 proviisorit, 39 farmatseuti ning 38 muud töötajat. Oma profiililt ja suuruselt on apteegid küll erinevad, kuid peamist ülesannet - kvaliteetset ravimiabi - osutab neist igaüks.

EHAS XX kevadkonverentsi raames sai haiglaapteekidele esitatud üleskutse jäädvustada killuke ajalugu ja tänast päeva ning esitada näitusele poster. Ülevaated on leitavad meie seltsi kodulehel www.ehas.ee.

Rapla haigla apteek

Järvamaa haigla apteek

Põlva haigla apteek

Ida-Tallinna Keskhaigla apteek

Valga haigla apteek

Tallinna Lastehaigla apteek

Põhja-Eesti Regionaalhaigla apteek

TÜ Kliinikumi apteek

Kaitseväe apteek

Lääne-Tallinna Keskhaigla apteek

Saaremaa haigla apteek

Jõgeva haigla apteek

Ida-Viru Keskhaigla apteek

Läänemaa haigla apteek

Fertilitase haigla apteek

Pärnu haigla apteek

Head tavad

- ✘ Eesti haiglafarmaatsia häid tavasid hakati EHASi poolt koostama 2012. aastal.
- ✘ Esmalt oli plaanis koostada Eesti haiglaapteekrite kvaliteedijuhend, mille eesmärgiks oli sõnastada haiglaapteekide põhi- ja lisategevused koos nende tegevuste kirjeldamise ja nendele seatud kvaliteedinõuetega. Kuna samal ajal hakati ka Euroopa Haiglaapteekrite Assotsiatsiooni (EAHP) poolt sõnastama Euroopa haiglaapteekide tulevikusuundasid (koostöös Euroopa patsiendiesindusorganisatsioonide ning arste ja meditsiiniõdesid esindavate ühingutega), siis jäi Eesti haiglaapteekrite kvaliteedijuhendi koostamine mõneks ajaks seisma.
- ✘ Uuesti võeti Eesti haiglaapteekrite kvaliteedijuhendi koostamine ette 2014. aasta sügisel, pärast Euroopa dokumendi The European Statements of Hospital Pharmacy väljaandmist. Poole aastaga sai selgeks, et tegelikkuses ei koostata enam kvaliteedijuhendit haiglaapteekidele, vaid eesmärgiks oli saanud sõnastada kvaliteetse ravimite käitlemise põhimõtted kogu haiglas. Nii muutus ka dokumendi pealkiri – Eesti haiglafarmaatsia head tavad.
- ✘ Eesti haiglafarmaatsia heade tavade esimene dokument saab loodetavasti kinnitatud EHASi üldkoosolekul 2015. aasta 11. detsembril. Enne seda on seda saadetud ka EHASi koostööpartneritele tutvumiseks ja kommenteerimiseks, seega on Eesti haiglafarmaatsia heade tavade koostamisele kaasa aidanud ka: Eesti Apteekide Ühendus, Eesti Apteekrite Liit, Eesti Haigekassa, Eesti Haiglate Liit, Ravimiamet, Sotsiaalministeerium ja Tartu Ülikooli Farmaatsia instituut.

Head tavad

Väljavõtteid Eesti haiglafarmaatsia headest tavadest

- ☒ Haiglaapteegiteenus peab olema kättesaadav igas haiglas.
- ☒ Kui haiglal haiglaapteeki ei ole ja haigla soetab ravimid teisest haiglaapteegist või üldapteegist, siis töötab haiglas haiglaproviisor, kes tegeleb ravimite käitlemise järelevalve ning haigla tervishoiutöötajate ja patsientide ravimialase nõustamise ja koolitamisega.
- ☒ Haiglaapteegiteenuse eesmärgiks on tagada patsientidele efektiivsed, kvaliteetsed ja ohutud ravimid ning ravimialane piisav, tõendus põhine ja asjakohane informatsioon ning nõustamine.
- ☒ Haiglaapteekrid peavad nõustama haigla tervishoiutöötajaid ravimite käitlemisega seotud küsimustes (ravimite säilitamine, ettevalmistamine manustamiseks, manustamine), koostama juhised ja pakkuma väljaõpet nimetatud teemadel.
- ☒ Haiglaapteegis on kasutusel Eesti Haiglaapteekrite Seltsi koostatud ja kaasajastatud nimekiri apteegis valmistatavatest ravimitest. Ravimi nimekirja kuulumise aluseks on sarnase tööstusliku preparaadi puudumine, tõendus põhine ja kulutõhusus.
- ☒ Ohtlike ravimeid tuleb manustamiseks ette valmistada selleks sobivates tingimustes, et minimeerida toote saastumise ohtu ning vältida soovimatut mõju haiglapersonalile, patsientidele ja keskkonnale.
- ☒ Haiglaapteek suudab täita toimimise miinimumnõudmised, kui seal töötab vähemalt kaks farmaatsiaalase eriharidusega inimest.
- ☒ Haiglaapteeker austab arsti otsust ravimi või raviviisi valikul. Siiski peab haiglaapteeker sekkuma, kui valik võib kahjustada patsiendi tervist, olla ebaefektiivne või ei aita lahendada probleemi.

Käib töö ja vile koos...

Liikmete nimekiri

Seltsi liikmed, oktoober 2015

Aili Ottin	Irina Bezrodnaja	Lauri Bender	Raili Tuisk
Aime Paluvee	Irina Krjatalova	Leevi Juurik*	Reet Mölder
Andre Vetka	Irja Uiboleht*	Liina Hussar	Reet Norden*
Anne Öispalu	Jaak Koppel	Liina Krispin	Reili Liiver
Anne-Grete Märtsen	Jaanika Treimann	Liis Kuld	Riina Sulaoja*
Anneli Ruul	Jana Dimitrieva	Liisa Eesmaa	Ruth Soosaar*
Anu Kaup	Jana Esko	Lilian Puskar*	Silvia Raave*
Astrid Ots	Jana Lass	Luule Serka	Silvia Zirel*
Aune Kirotar*	Jelena Pekareva*	Maanus Raud	Sirje Kallam
Birgit Aaren	Jüri Arjakse	Maarika Maidla	Sirje Pilviste
Diana Vânt	Kadi Paap	Made Michalski	Stella Veskimäe
Dmitri Ignatjev	Kadri Maling	Maie Koppel	Stig Benström
Eha Orav	Kadri Päll	Maie Titov*	Zlata Lakh
Elle Sepp	Kaia Näks*	Malle Määrmann*	Tatjana Veinberg
Ene Arus	Kaire Luik	Mare Jantra	Tiia Jaanre
Ene Uiibo*	Kairi Kasemets	Maret Rannar*	Tiia Vals*
Erkko Põldaru	Kalju Sõerde	Mari Kand*	Tiina Van Den Brink
Erna Neidre*	Katre Kanal*	Marika Saar	Ulvi Männik*
Eva Indermitte	Katrin Häätarõ	Marika Sillaots	Ulvi Tammjärv
Eva Kuusik	Katrina Luik	Marina Tõlgo	Urve Liiv
Eve Elken*	Keit Ilau	Maris Kivastik	Wanda Kuldsepp*
Eve Raamets	Kersti Nael	Marje Pavel	Vello Nisu
Evi-Ester Kornel	Kersti Teder	Marko Urbala	Vilma Põiklägu*
Gea Komp	Kristjan Kongi	Merike Raal	Virge Avestik
Helju Otsasoo*	Kristjan Krass	Merilin Nurk	Õie Tamela*
Hille Mikita	Küllli Nopri	Milvi Kasepuu*	Ülle Helena Meren
Inge Mesek	Külliki Haav	Pille Prants	Ülle Karja
Ingrid Aulik	Laura Orav	Piret Jürimäe	

* asutajaliige

Kui näitab kalender
et kuu on detsember,
siis igaüks meist teab -
EHAS sünnipäeva peab.

Juhid on meil targad, töökad
kindlalt paigas rööpad.
Teabepäevad, kevadkonverents,
täiendõpe – väärt on meie selts.

Edu edasiseks kõigile
kodusoojust perele!
Rõõmu toogu küünlavalgus,
uue aasta algus!

*Kauaaegse seltsiliikme prov. Kaljo Sõerde
tervitus EHAS 20.sünnipäevaks.*